

تفسیر قرآن با قرآن

در روایات معصومان علیهم السلام

بوالفضل صبوری

۱۴۲۰ (۶۸)

مشارت مند
MEHREH PUBLICATIONS

سرشناسه: صیوری، ابوالفضل، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور: تفسیر قرآن با قرآن در روایات معصومان علیهم السلام/
ابوالفضل صیوری.
مشخصات نشر: انتشارات مناره، ۱۳۹۷
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۰۰-۲۴-۳
رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۷۱
رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ت ۷ ص ۲/۵ BP۹۱
شابک: ۵۵۳۹۶۵۴

تفسیر قرآن با قرآن

در روایات معصومان علیهم السلام

مؤلف: ابوالفضل صیوری

ناشر: انتشارات مناره

تاریخ نشر: ۱۳۹۷

نوبت چاپ: اول

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۱۰۰-۲۴-۳

قیمت: ۳۵۰۰۰۰ ریال

فروشگاه اینترنتی: www.menarehpub.com

تلفن مرکز بخش: ۰۲۱-۵۵۶۵۱۶۵۳/۰۹۱۲۵۲۴۲۲۷۴

فهرست

۹.....	پیش‌نوشتار
فصل اول؛ کلیات	
۱۱.....	کلیات
۱۳.....	مقدمه
۱۴.....	اهمیت و ضرورت بحث
۱۵.....	موضوع تحقیق
۱۵.....	هدف‌های کلی تحقیق (انگیزه تحقیق)
۱۶.....	پیش فرض‌های تحقیق
۱۶.....	سؤال‌های تحقیق
۱۶.....	فرضیه‌های تحقیق
۱۷.....	روش تحقیق
۱۸.....	منابع تحقیق
۱۹.....	کتاب تفسیری روایی شیعه
۱۹.....	کتاب تفسیری روایی اهل سنت
۲۰.....	کتاب روایی شیعه
۲۰.....	کتاب روایی اهل سنت
۲۱.....	پیشینه تحقیق
۲۱.....	کتاب
۲۱.....	رساله کارشناسی ارشد
۲۲.....	مقاله
۲۲.....	ارزیابی آثار موجود
۲۳.....	ساختار کلی تحقیق

فصل دوم: مفهوم شناسی واژه‌های کلیدی

۲۷	تفسیر
۲۷	معنای لغوی
۲۹	واژه تفسیر در قرآن کریم
۳۰	واژه تفسیر در روایات
۳۰	تفسیر کلام وحی
۳۲	تفسیر کلام معصوم
۳۲	واژه تفسیر از نگاه مفسران
۳۴	جمع‌بندی تعاریف سه از واژه «تفسیر»
۳۵	تأویل
۳۶	معنای لغوی
۳۷	واژه تأویل در قرآن کریم
۳۹	واژه تأویل در روایات
۴۴	نتیجه‌گیری معنای «تأویل» بر اساس روایات
۴۵	واژه تأویل از نگاه مفسران
۴۶	معنای اصطلاحی
۴۶	نظریه اول (از مقوله معنی و مفهوم)
۴۷	نظریه دوم (از امور عینی)
۴۸	جمع‌بندی معنای تأویل
۴۸	تفاوت تفسیر و تأویل
۵۰	روش تفسیر
۵۰	معنای لغوی
۵۰	معنای اصطلاحی
۵۱	رویکردهای تفسیری
۵۲	معصومان

فصل سوم: تبیین روش تفسیر قرآن با قرآن

۵۸	راههای تفسیری معصومان ❁ از کتاب خدا
۵۸	راه اختصاصی
۵۸	راه عمومی (تفسیر قرآن با قرآن)
۶۱	چیستی تفسیر قرآن با قرآن
۶۲	دیدگاه مفسران
۷۶	تفاوت تفسیر قرآن با قرآن و تفسیر موضوعی
۸۱	محورهای تفسیر قرآن با قرآن در روایات معصومان ❁
۱۰۸	جایگاه سیاق در تفسیر قرآن

فصل چهارم: راه تفسیر قرآن با قرآن در کلام معصومان ❁

۱۱۶	پیامبر اکرم ❁
۱۱۷	امیرالمؤمنین علی ❁
۱۵۹	امام حسن ❁
۱۶۲	امام حسین ❁
۱۶۴	امام سجاد ❁
۱۶۷	امام باقر ❁
۱۸۶	امام صادق ❁
۲۱۷	امام کاظم ❁
۲۲۶	امام رضا ❁
۲۴۵	امام جواد ❁
۲۵۳	امام هادی ❁
۲۵۶	امام حسن عسکری ❁
۲۶۵	جمع بندی
۲۶۹	فهرست منابع

پیش‌نوشتار

حمد و سپاس خدای سبحان را که بر ما منت نهاد و پیامبر خاتم^ﷺ را از سلاله ابراهیم خلیل^ﷺ بانگیخت و بشریت را از وادی گمراهی و ورطه هلاکت نجات بخشید و با فروغستان قرآن کریم، باب معرفت خویش را بر روی انسان‌های تشنه معرفت باز نمود.

سلام و صلوات خدا بر امه بر خاندان پاکش که پس از رحلت جان‌گدازش، یکی پس از دیگری پرچم هدایت را به فرمان خدای متعال به‌دست گرفتند و در این مسیر، بسی رنج‌ها و مرارت‌ها تحمل کردند تا سرانجام، خون‌های پاکشان در مسلخ عشق بر زمین ریخت و آخرین ایشان در بساط نبوت غیبت قرار گرفت.

قرآن کریم، وحی الهی است که در سده بیست و سه سال بر قلب مبارک نبی خاتم^ﷺ فرود آمد. این آخرین کتاب آسمانی و تنها کتاب وحیانی تحریف‌نشده، اصلی‌ترین مرجع شناخت احکام، عقائد و معارف الهی است و پس از آن سنت نبوی و اهل بیت ایشان - بر اساس آیات قرآن کریم^۱ و حدیث متواتر^۲ - تثبیت شد که در کتب روایی شیعه^۳ و سنی^۴ آمده است - دومین مرجع شناخت دین الهی است و این دو منبع گران‌قدر تا روز قیامت از یکدیگر جدا نمی‌شوند. معصومان^ﷺ ترجمان قرآن و معلمان الهی‌اند و تبیین قرآن کریم برای مردم بر عهده ایشان است و تنها راه رسیدن به

۱. النساء: ۵۹ و النحل: ۴۴ و ۶۴

۲. ر.ک: دعائم الاسلام، ج ۱، ص ۲۷؛ الأمالی، شیخ صدوق، ص ۴۵۱؛ الأمالی، شیخ مفید، ص ۱۳۴؛ الأمالی، شیخ

طوسی، ص ۱۶۱

۳. ر.ک: مستند أحمد، ج ۲۲، ص ۲۲۶؛ السنن الکبری، نسائی، ج ۵، ص ۵۱؛ المعجم الکبیر، ج ۳، ص ۶

هدایت الهی و سعادت جاویدان، تمسک به این هر دو مرجع است. در واقع این دو، دو نسخه از یک حقیقت‌اند، یکی قرآن صامت و دیگری قرآن ناطق است.

امیرمؤمنان علی علیه السلام می‌فرماید:

«وَالنُّورِ الْمُقْتَدَى بِهِ ذَلِكَ الْقُرْآنُ فَاسْتَنْطِقُوهُ وَلَنْ يَنْطَقَ وَلَكِنْ أُخْبِرْكُمْ عَنْهُ»^۱

آن نوری که بدان ره جویند، قرآن است. از آن بخواهید تا سخن گوید و هرگز سخن نگوید، اما من شما را از آن خبر می‌دهم.